

heden og dels af Valgmenigheden, saa bliver den benyttet to Gange om Ugen, skjøndt det ganske vist er paa samme Dag. Men, er der sagt, vi skulle holde paa, at Valgmenigheden stoffer sig sin egen Kirkebygning, thi det skal vise sig, at der er Alvor i denne Valgmenighed, den maa ikke stiftes, før de pekuniære Offre ere saa store, at man materielt viser, at der er Alvor i denne Sammenlutning. Men nu har jeg den Erfaring, at det at stifte en Kirkebygning eller et Bedehus sandelig er det, som har den mindste Betydning, forsaavidt angaar de pekuniære Offre, der maa gøres. Den største Betydning i denne Henseende har, som jo ogsaa den forrige Taler (Madvig) selv indrømmede, det at stifte Valgmenighedspræsten en anstændig Løn, saaledes at han kan leve derfor, det er den største Beføstning, og naar denne Udgift kan tilveiebringes, saa forekommer det mig, at Alvoren tilstrækkelig viser sig at være tilstede. Der er ikke af den ærede Taler, men af andre Medlemmer, som vi have talt med, fremhævet, at den foreslaaede Bestemmelse vil medføre Strid i Familierne. Mine Herrer! Jeg har levet i en Menighed, hvor der virkelig har været Strid. Der var en Tid, paa hvilken man der sværmede for en Frimenighed, en Tid, paa hvilken man paastod, at de, som vilde deres Sjæls Frelse, skulde gaa ud af Folketirken og slutte sig sammen til en Frimenighed, hvor der var lutter rene Kristne; paa den Tid var der snarere Fare for, at der kunde vækkes Splid i Familierne, men jeg har dog fra den ingen Erfaring om, at Spliden har havt Synderligt at betyde. Men een Ting udvirkede den Bevægelse, hvorom jeg taler, og det var det Liv og den Bevægelse, som den bragte ind i Menigheden, den større Religiositet, den dybere Alvor, hvormed hele Kristendommen blev betragtet, Alt dette fremkaldte denne Bevægelse og havde derfor en gavnlig Indflydelse ikke alene paa dem, der sluttede sig til Frimenigheden, men ogsaa paa os Andre, idet vi kom til at betragte disse Forhold med større Alvor og større Inderlighed. Nei, jeg tror, at den Bestemmelse, som vi her foreslaa, at Kirken maa benyttes ogsaa af Valgmenighedens Medlemmer, snarere vil virke forsonende end virke adspaltende, thi efter min Mening er den største Anstødssten ved Frimenighederne den særlige Kirkebygning; det er den, der snarest vil bevirke Uenighed i Familierne. Uenighed kan paa Grund af denne opstaa af, at Konen vil følge Valgmenigheden, og Manden ikke vil det. Jeg taler ikke om de Familieforhold, hvor den ene Ægtefælle vil være Kristi Efterfølger, og den anden ser til med en Slags Spot og ringeagter Religionen — disse Forhold tror jeg, at vi kunne lade ude af Betragtning, thi de komme os ikke ved her — men jeg taler om de Forhold, hvor begge gjerne ville følge Kristus efter, men hvor den ene ikke kan se, at det gøres bedre ved at træde ind i Valgmenig-

heden end ved at holde sig til Sognemenigheden. Der, siger jeg, er den største Anstødssten netop Kirkebygningen, idet, naar f. Ex. Konen er gaaet over til Valgmenigheden, det ofte forekommer Manden underligt, at hans Hustru skal gaa alene til Valgmenighedens Kirke. Er det derimod den samme Kirke, de gaa i, saa har jeg den Tro, at de snarere ville komme til at følges ad. Derved vilde bevirkes, at mange af Sognemenighedsmedlemmerne kunde komme hen og høre Valgmenighedspræsten og maatte derved føle sig opbyggede, ganske sikkert maatte ogsaa føle sig foranledigede til at slutte sig til ham (Plou: Ja!). Ja, men det forekommer det mig heller ikke, at der er nogen Ulføffe i, naar kun det kristelige Liv vækkes, er det en ganske ligegyldig Ting, enten Bedkommende slutter sig til den ene eller til den anden Præst. Men det, at Ægtefolkene søge den samme Kirke, kan ogsaa have den ganske modsatte Virkning. Det kan ogsaa være, for at holde os til det nævnte Exempel, at Konen, som hidtil slet ikke er gaaet i Sognets Kirke, fordi hun vilde gaa i Valgmenighedens, ved at følge med sin Mand til Sognetirken og høre Sognepræsten, kommer til at indse, at Sognepræsten taler ligesaa godt og inderlig, og kommer til at erkjende, at det var urigtigt, at hun ikke havde indset det før. Jeg har derfor den Tro, at Gjennemførelsen af vort Forslag snarere maa virke forsonende end adspaltende. Men nu synes det mig, hvis jeg forstaar Loven om Kirkebygningerne rigtig, at Forslaget kun indeholder et overmaade lidet Tillæg til, hvad der allerede er tilladt. Jeg veed ikke, om jeg har Ret i min Forstaelse; men det er ogsaa netop derfor, at jeg bringer Sagen frem for at spørge den høitærede Kultusminister, om jeg har Ret eller Uret, og jeg drager den frem, fordi der er reist Tvivl om Forstaelsen. I § 5 i Loven om Kirkerens Brug staar det, at de Medlemmer af en Sognemenighed, der have løst Sognebaand ifølge Lov af 4de April 1855, have Ret til, enhver for sit Bedkommende, at lade den Præst, til hvem de have sluttet sig, i deres Sognetirke foretage Barnedaab og Brubevielse, holde Skriftemaal og Altgang osv. Nu siger jeg: Har altsaa Enhver, som har været Medlem af en Sognemenighed, men ifølge Loven af 4de April 1855 har løst Sognebaand, Ret til at faae sit Barn døbt, til at holde Altgang i Sognets Kirke, saa have efter min Formening ogsaa Valgmenighedsmedlemmer samme Ret (Plou: Ja!). Saa ere vi altsaa enige om, at Valgmenighedsmedlemmerne have Ret til i deres Sognetirke at faae de sakramentale Handlinger, Altgang, visse særlige Gudstjenester og gudelige Handlinger udførte, og saa forekommer det mig, at det kun er et ganske lille Tillæg, at de ogsaa faae Lov til at faae Guds Ord forkyndt i det samme Hus, af den samme Præst. Kan det ene ikke forvolde Splid og Uenighed mellem Præsterne, forekommer det